

ПЛАН РАДА ИСТОРИЈСКОГ МУЗЕЈА СРБИЈЕ ЗА 1985. ГОДИНУ (скраћена верзија)

Основне активности Историјског музеја Србије у 1985. години биће усмерене на реализацију средњорочног програма рада Музеја за период 1981—1985. године, а посебно на послове везане за пресељење и смештај Музеја у оном објекту који буде за то наменски одређен. Осим решавања основног проблема смештаја, Музеј ће се ангажовати и око убрзавања рестаурације Конака кнеза Милоша у Топчидеру и проналажења адекватнијег депоа за смештај кабастих музејских експоната, уколико овај проблем не буде решен истовремено са зградом Музеја.

Стручни и научноистраживачки рад радника Музеја одвијаће се и у 1985. години, као и ранијих година, на пословима што потпуније разраде усвојене концепције сталне музејске поставке, по одређеним периодима, од досељавања Словена на Балканско полуострво до данашњих дана (VI—XX век). Посебна пажња биће посвећена коначној разради следећих концепција:

1. Политичка и културна историја Србије у XIX веку — период борбе за национално ослобођење, укидање феудалних друштвених односа, изградње српске грађанске државе и стицање независности 1804—1878. године, како би се благовремено припремила стална музејска поставка за наведени период у циљу њене презентације у Конаку кнеза Милоша у Топчидеру, по завршетку његове санације и рестаурације;

2. Народноослободилачка борба и социјалистичка револуција у Србији 1941—1945. године и припрема сталне музејске поставке за овај историјски период у згради која буде одређена за Историјски музеј Србије.

Резултати стручног и научноистраживачког рада биће презентирани кроз посебне студјиске и тематске изложбе, преко којих Музеј припрема материјал за будућу сталну поставку, и то:

а) *Изложбе које ће бити приказане у 1985. години*

1) „*Душан Поповић (1885—1985).*“ — Изложба ће бити приказана 5. или 6. јануара 1985. године, поводом 100-годишњице рођења Душана

Поповића, једног од најистакнутијих вођа српске социјал-демократске партије... Средства су обезбеђена у целини у 1984. години.

2) „Резултати рада и фондови Историјског музеја Србије. — Музеј ће, у оквиру обележавања 21-годишњице свог рада и постојања, презентирати јавности (у Галерији САНУ) најзначајније експонате из својих збирки — по историјским периодима.

3) „Друштвено-политички развој Србије 1944—1950“. — Изложба ће бити приказана у мају 1985. године, поводом 40-годишњице I конгреса КП Србије. Овом изложбом, уз раније приказану изложбу „Привреда Србије у периоду обнове и изградње 1944—1950“, створиће се основа за сталну музејску поставку о историјском развоју Србије у првим годинама после II светског рата (1944—1950). Средства за истраживачки рад у 1984. години обезбеђена су у износу од 100.000. — динара.

4. „Графика као историјски извор“. — Изложба ће бити приказана у Галерији САНУ у првој половини 1985. године. Пошто графика, осим ликовне, има и драгоцену документарну вредност, она као таква представља драгоцен историјски извор. Зато је основна тема ове изложбе — када и под каквим условима ликовна дела ове врсте представљају и историјски извор, а када она на најприступачнији начин — визуелно — приказују, односно тумаче историју. Средства су обезбеђена.

б) Изложбе у припреми

1) „Историјски плакат (1850—1950)“. — Овом изложбом, која ће бити приказана 1986. године, преко историјског плаката из збирке — ПЛАКАТИ — биће обухваћена историјска збивања у Србији од средине XIX века до средине XX века (100 година историјског плаката).

2) „Косовски бој (1389—1989)“. — Започеће истраживачки рад и припреме ове изложбе, којом ће 1989. године бити обележена 600-годишњица овог значајног догађаја из српске средњовековне историје — време развијеног феудализма (XII—XIV век). Поводом обележавања ове годишњице биће успостављена сарадња са Српском академијом наука и уметности.

3) „Пољопривреда и сељаштво од најранијих времена до данас.“ — Рад на изложби трајаће више година. Приказаће се историјски развој ове најстарије привредне гране, средства за рад, продуктивност рада и друштвено-економски и политички положај и значај сељаштва. Хронолошки биће обухваћено време од праисторије до социјализма.

С обзиром на то што се очекује да ће се у 1985. години Историјски музеј Србије сместити у одговарајућу зграду, створиће се услови за озбиљнији рад на збиркама музејског материјала (евидентирање, сређивање, инвентарисање и стручна обрада) од стране кустоса-руководилаца збирки и у оквиру документационог центра. Са смештајем Музеја створиће се услови за активнију попуњу музејских збирки и

библиотечког фонда, како истраживачким радом, тако и путем откупа и поклона, и за адекватнију заштиту овог материјала у депоу у згради Музеја.

У оквиру своје матичне надлежности Музеј ће обављати послове заштите музејских предмета од интереса за Републику, у земљи и иностранству (Грчка, Мађарска, Румунија), који имају историјско својство, а у складу са Самоуправним споразумом о међусобним правима и обавезама у погледу извршавања послова заштите и коришћења уметничко-историјских дела од интереса за Републику.

Посебна пажња биће посвећена даљем раду на Предлогу уметничко-историјских дела од изузетног значаја. У овом послу Музеј ће вршити надзор и увид у заштиту музејског материјала и пружати стручну помоћ осталим музејима у СР Србији. Истовремено, вршиће се у препараторско-конзерваторској радионици Музеја и у другим специјализованим радионицама и лабораторијама непосредна заштита музејског материјала.

На плану издавачке делатности биће штампан *Зборник Историјског музеја Србије, број 22*: „Овае је Србија рекла — Слобода“ (друго издање публикације посвећено седмојулском устанку у Србији 1941. године, аутор: Едиб Хасанагић, уколико се обезбеде потребна средства), као и друге пригодне публикације и каталози изложби чије ће отварање бити у 1985. години.

Разменом изложби, стручњака, публикација и кроз друге облике наставиће се *сарадња са музејима у земљи и иностранству*.

Биће организовано *приказивање изложби у другим градовима Србије* („Тито у партизанској штампи и публицистици 1941—1945“; „Књижевност народноослободилачке борбе 1941—1945“; „Ослобођење Србије 1944. године“; „Душан Поповић (1885—1985)“; „Организација и наоружање војске у првом српском устанку“; „Опрема и наоружање средњовековног ратника у Србији“).

У оквиру *међурепубличко-покрајинске сарадње* Музеј ће са својим изложбама, на бази реципроцитета, гостовати у музејима у Новом Саду (Војвођански музеј и Музеј револуције Војводине), Скопљу (Историјски музеј Македоније), Приштини (Музеј револуције народа и народности Косова), Марибору (Музеј народног ослобођења), а уколико се обави договор — и у Сарајеву (Музеј револуције БиХ) и Титограду (Историјски музеј Црне Горе). Исте године Историјски музеј Србије примиће изложбе Музеја револуције народа Хрватске из Загребa и Покрајинског музеја из Марибора.

Међународна сарадња биће реализована у складу са међудржавним уговорима о културној сарадњи. Историјски музеј Србије приказаће своје изложбе у Берлину — НДР („Ужичка република“); Софији — НР Бугарска („Социјалистички раднички покрет у Србији 1870—1918“) и Букурешту — СР Румунија („Ужичка република“). Истовремено, Историјски музеј Србије примиће изложбе: из Берлина — НДР („Поморска пловидба кроз векове“), из Прага — ЧССР („Борба Чехословачка против фашизма и рата у делима чешких и словачких уметника“) и по једну изложбу из НР Бугарске и СР Румуније.

Биће успостављени непосредни контакти са Историјским музејом у Москви (СССР), са којима је дошло до одлагања размене из